

Ważność licencji spedycyjnych wydanych przed 15 sierpnia 2013 r.

Za nami dwie poważne nowelizacje ustawy o transporcie drogowym i wydaje się, że w kwestii licencji transportowych wszystko jest już jasne. Wielu spedytorów ma jednak wątpliwości co do ważności posiadanych uprawnień. Ich licencje dotyczą bowiem wykonywania krajowego transportu drogowego, a nie pośrednictwa przy przewozie rzeczy.

Zasadniczo różnią się więc od tych, którymi legitymują się spedytorzy rozpoczynający prowadzenie działalności po 2013 r. Jakże przepisy regulują kwestie uprawnień spedycyjnych? Czy stare licencje spedycyjne są ważne? Jak do tego podchodzą organy wydające licencje?

Przez wiele lat polskie przepisy o transporcie drogowym nie traktowały spedytorów jako przedsiębiorców transportowych. Ich byt transportowy usankcjonowała dopiero ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym (Dz.U. z 2005 r. nr 180, poz. 1497), która do trans-

portu drogowego wpisała pośrednictwo przy przewozie rzeczy. Ponieważ wykonywanie transportu drogowego wymagało uzyskania stosownych uprawnień, ustawodawca uznał, że spedytorzy będą mogli wykonywać działalność na podstawie licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy, która dotychczas uprawniała jedynie do wykonywania przewozów krajowych. Spedytorzy prowadzący działalność w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy legitymowali się więc takimi samymi licencjami jak przewoźnicy wykonujący krajowe przewozy drogowe. Wzór takiej licencji był określony w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2004 r. w sprawie wzorów licencji na wykonywanie transportu drogowego oraz wypisów z tych licencji (Dz. U. z dnia 5 lipca 2004 r.).

1 stycznia 2012 r. wprowadziły niemałe zamieszanie przy nadawaniu uprawnień transportowych i zapoczątkowały trwającą ponad półtora roku burzę transportową. Kwestyjne było dokumentowanie zdolności finansowej przy ubieganiu się o licencje transportowe i wypisy z posiadanych już licencji. Problem nie dotyczył jednak spedytorów posiadających licencje wydane pod rządami wcześniejszych ustaw, ani tych, którzy po 1 stycznia 2012 r. podejmowali działalność spedycyjną. W ich obszarze nic się nie zmieniło i mogli oni bez obaw świadczyć usługi pośrednictwa transportowego na starych zasadach.

Polskie przepisy o transporcie drogowym nie traktowały spedytorów jako przedsiębiorców transportowych. Ich byt transportowy usankcjonowała ustawa z 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym, która wpisała do niego pośrednictwo przy przewozie rzeczy.

portu drogowego wpisała pośrednictwo przy przewozie rzeczy. Ponieważ wykonywanie transportu drogowego wymagało uzyskania stosownych uprawnień, ustawodawca uznał, że spedytorzy będą mogli wykonywać działalność na podstawie

4 grudnia 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r., które wymusiło kolejną nowelizację ustawy o transporcie drogowym. Nowe przepisy, które weszły w życie

Ustawa z 15 sierpnia 2013 r. i dodatkowe problemy

Istotne zmiany w zakresie licencji transportowych wprowadziła kolejna nowelizacja ustawy o transporcie drogowym z dnia 5 kwietnia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 567), która weszła w życie 15 sierpnia 2013 r. Zmienione przepisy rozwiązywały wątpliwości w kwestii dokumentowania zdolności finansowej, ale wzbudziły w spedytorach wątpliwości co do ważności posiadanych uprawnień. Ustawodawca zamienił bowiem licencję na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy na zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego. Posiadana przez nich licencja uprawniała do wykonywania zarówno krajowych przewozów drogowych jak również do świadczenia usług w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy, tymczasem nowe zezwolenie uprawniało jedynie do wykonywania przewozu na obszarze kraju. Dla spedytorów ustawodawca przewidział „odrębną licencję”.

Czy faktycznie był to powód do zmartwień?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, należy zerknąć do przepisów ustawy. I tak, zgodnie z art. 12 ust. 1 znowelizowanej ustawy o transporcie drogowym, zezwolenie na

Istotne zmiany w zakresie licencji transportowych wprowadziła nowelizacja ustawy o transporcie drogowym z 5 kwietnia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 567), która weszła w życie 15 sierpnia 2013 r. Ustawodawca zamienił licencję na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy na zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego

Jerzy Różyk

Ponad 29 lat w branży ubezpieczeniowej (ocena ryzyka, ubezpieczenia, likwidacja szkód), w tym 14 lat w obsłudze podmiotów sektora TSL w zakresie oceny ryzyka, ubezpieczeń i szkód transportowych.

Ukończył wydział inżynierski na WSUiB w Warszawie (techniczna i ekonomiczna diagnostyka ubezpieczeniowa i likwidacja szkód) oraz studia magisterskie na tejże uczelni.

Specjalizuje się w diagnostyce ryzyka transportowego, prawie transportowym, ubezpieczeniach transportowych (OCP i OCS). Jego główną specjalnością są ryzyka kradzieżowe i związane z oszustwami.

Członek Rady Niezależnych Ekspertów Transportu TRANSORA.

wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, o którym mówi art. 5 ust. 1 ustawy, jest wymagane do podjęcia i wykonywania transportu drogowego w zakresie przewozów krajowych. Natomiast zgodnie z art. 5b ust. 2, „odpowiednia” licencja jest wymagana do podjęcia i wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy. W obu przypadkach przepisy odnosiły się wyraźnie do przedsiębiorców podejmujących i wykonujących transport drogowy po wejściu w życie ustawy (po 15 sierpnia 2013 r.), a nie do tych, którzy kontynuowali działalność rozpoczętą przed tą datą.

Co z licencjami wydanymi przed wejściem w życie nowej ustawy?

Na to pytanie częściowo odpowiada sama ustawa z dnia 5 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o czasie pracy kierowców (Dz. U. z 2013 r. poz. 567), która wprowadziła w życie nowe przepisy. Zgodnie z art. 5 ust. 1 tej ustawy, licencja na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy uprawnia do wykonywania przewozów

w krajowym transporcie drogowym, zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonym, do czasu upływu terminu jej ważności lub wydania zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego. Powyższy przepis wskazuje jednak, że dotychczasowe uprawnienia zostają zachowane, ale wyłącznie w zakresie wykonywania przewozów krajowych. Dodatkowo, z dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 18 czerwca 2013 r. (Dz. U. z 2013 poz. 713), tj. z dniem 15 sierpnia 2013 r. przestały obowiązywać dotychczasowe wzory licencji. W obszarze transportu drogowego rzeczy rozporządzenie wprowadziło nowe wzory: zezwolenia na wykonywanie zawodu

przewoźnika drogowego i wypisu z tego zezwolenia (załącznik nr 1) oraz licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy (załącznik nr 5). Oznacza to, że z dniem 15 sierpnia 2013 r. przestał obowiązywać dotychczasowy wzór licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy. To wszystko spowodowało, że spedytorzy zaczęli zadawać sobie pytania, co z ich uprawnieniami i czy mogą oni dalej świadczyć usługi pośrednictwa transportowego na podstawie posiadanej starej licencji?

Licencja na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy uprawnia do wykonywania przewozów w tym transporcie, zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonym, do czasu upływu terminu jej ważności lub wydania zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego

Zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, o którym mówi art. 5 ust. 1 ustawy o transporcie drogowym, jest wymagane do podjęcia i wykonywania transportu drogowego w zakresie przewozów krajowych.

Z dniem 15 sierpnia 2013 r. przestał obowiązywać dotychczasowy wzór licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy

Jak należy rozumieć nowe przepisy?

Ani w znowelizowanej ustawie o transporcie drogowym, ani w ustawie wprowadzającej ustawodawca nie wspomniał o tym, co z uprawnieniami spedytorów, którzy wykonywali działalność w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy na podstawie licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy. Jedynym zapisem, który stanowi o losie dotychczasowych licencji, jest art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o czasie pracy kierowców (Dz. U. z 2013 r.

poz. 567). Wynika z niego, że licencja na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy uprawnia do wykonywania przewozów w krajowym transporcie drogowym, zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonym, do czasu upływu terminu jej ważności lub wydania zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego. Ponieważ, zgodnie z art. 4 ust. 6a ustawy o transporcie drogowym, przewoźnikiem drogowym jest transport drogowy, a zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. b) określenie „transport drogowy” obejmuje działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy, to można uznać, że rodzajem przewozów określonym w licencji, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 kwietnia 2013 r. jest również pośrednictwo przy przewozie rzeczy. Należy zatem wywieść, że cytowany powyżej przepis utrzymuje uprawnienia posiadane nie tylko przez przewoźników krajowych, ale również przez spedytorów. Jeżeli ustawodawca wprowadzając ten przepis miał taki zamysł, jego intencja nie została jednak zapisana w sposób czytelny i jednoznaczny. Dlatego wśród prawników zdarzają się głosy przeciwnie, co nie rozwiewa wątpliwości spedytorów.

W znowelizowanej ustawie o transporcie drogowym i ustawie wprowadzającej nie ma przepisu, na podstawie którego można by stwierdzić, że z dniem wejścia w życie nowych przepisów utraciły ważność uprawnienia wynikające z faktu posiadania licencji wystawionych przed 15 sierpnia 2013 r.

uprawnione organy (prezydenci miast lub starostowie) potwierdzają, że licencje na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy wydane na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym (Dz.U. z 2005 r. nr 180, poz. 1497), uprawniają do wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy. Podobnie w przypadku, gdy spedytor zamierza rozszerzyć działalność o przewozy międzynarodowe. Na jego wniosek zostaje mu wydane zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, które jest mu niezbędne do uzyskania licencji wspólnoto-

Powyższe potwierdza jednak, że uprawnienia nadane spedytorom przed 15 sierpnia 2013 r. zachowały swoją ważność. Potwierdza również to, że wzór licencji na przewozy krajowe wycofany z dniem wejścia w życie nowych przepisów obowiązuje do dziś. Skoro więc organy nadające uprawnienia transportowe wydają stosowne poświadczenia lub uaktualnione licencje na starych wzorach, wypadałoby uznać, że uprawnienia spedytorów, którzy wykonują swoją działalność na podstawie starych licencji są w dalszym ciągu ważne. Szkoda tylko, że w takich przypadkach uprawnione organy nie wydają spedyto-

Jedynym zapisem, który stanowi o losie dotychczasowych licencji, jest art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o czasie pracy kierowców (Dz. U. z 2013 r. poz. 567)

Co na to organy wydające uprawnienia?

W znowelizowanej ustawie o transporcie drogowym i ustawie wprowadzającej nie ma przepisu, na podstawie którego można by stwierdzić, że z dniem wejścia w życie nowych przepisów utraciły ważność uprawnienia wynikające z faktu posiadania licencji wystawionych przed 15 sierpnia 2013 r. Aby rozwiązać swoje wątpliwości spedytorzy często zwracają się do organów wydających licencje z prośbą o wydanie stosownych poświadczeń. W takich przypadkach

Uprawnienia spedytorów, którzy wykonują swoją działalność na podstawie starych licencji są w dalszym ciągu ważne.

wej. Mając jednak na uwadze obowiązujące przepisy można by sądzić, że z chwilą wydania zezwolenia traci ważność dotychczasowa licencja na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy. Nic podobnego. Organ nadający uprawnienia na prośbę spedytora potwierdza również, że licencja na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy w dalszym ciągu uprawnia go do wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy. W przypadku zmiany danych firmy spedycyjnej bez zmiany przedmiotu działalności, uprawniony organ wystawia spedytorowi nową licencję uwzględniającą zgłoszone zmiany. Nie jest to jednak – jak można by sądzić na podstawie przepisów ustawy – licencja na wykonywanie transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy, ale licencja na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy wystawiona według wzoru obowiązującego do 15 sierpnia 2013 r. Powyższe oparłem zaledwie na kilkunastu przykładach i nie mam pewności, że w każdym przypadku odbywa się to w taki sam sposób.

rom dokumentów, które jednoznacznie potwierdzają posiadanie uprawnień do wykonywania transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy. ◀

Jerzy Różyk
ekspert ds. oceny ryzyka
w transporcie i ubezpieczeń
transportowych,
CDS Kancelaria Brokerska
www.cds-odszkodowania.info
www.oc-spedytora.info

CDS Doradztwo transportowe
ODSZKODOWANIA

Prowadzimy obsługę prawno-ubezpieczeniową firm transportowych i spedycyjnych w zakresie:

- oceny ryzyka transportowego
- opracowywania ofert ubezpieczeń: OC przewoźnika, OC przewoźnika umownego i OC spedytora
- wykonywania audytów, analiz i ocen prawnych

Nasze autorskie rozwiązania umożliwiają pełne ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ponoszonej w związku z wykonywaniem działalności transportowej i spedycyjnej.

www.cds-odszkodowania.info
www.oc-przewoźnika.info
www.oc-spedytora.info

Dane kontaktowe:
CDS Kancelaria Brokerska
 02-785 Warszawa, ul. Włolnowa 10 lok. 53
 tel.: 22 392 09 58, 22 392 97 58, 22 392 97 59, fax: 22 490 50 58
 e-mail: biuro@cds-odszkodowania.pl